

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : บทบาทของรัฐในการกำหนดระเบียบทางการเงิน
ของพรรคการเมือง

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุนิติ ขาวสำอางค์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ศาสตราจารย์ศิริโรจน์ ภาคสุวรรณ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิร โชค (บรรพต) วีระสัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิธ

เป้าหมายของการศึกษาวิจัย เพื่อต้องการทราบว่าบทบาทของรัฐในการกำหนด
ระเบียบทางการเงินของพรรคการเมือง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิง
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองของประเทศไทย และต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่ารัฐได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพรรคการเมือง ให้มีความเป็น
อิสระการเงิน จากกลุ่มธุรกิจและกลุ่มทุนต่างๆ โดยการกำหนดระเบียบทางการเงินของ
พรรคการเมือง ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
2541 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541

ทั้งนี้ ในกฎหมายทั้งสองฉบับ ดังกล่าวรัฐได้เข้ามามีส่วนในการให้เงินอุดหนุน
แก่พรรคการเมือง ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตลอดจนให้ความช่วยเหลือในด้าน

ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคต่าง ๆ กำหนดมาตรการทางภาษีในการจูงใจให้ประชาชน
บริจาคเงินแก่พรรคการเมือง นอกจากนี้ รัฐยังได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการ
ตรวจสอบการรับค่าใช้จ่ายเงินของพรรคการเมือง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจ
สอบความโปร่งใสด้านการเงินของพรรคการเมือง

แม้ว่าการกำหนดระเบียบทางการเงิน จะเป็นมาตรการที่ได้กำหนดไว้เป็น
มาตรฐานในกฎหมายพรรคการเมืองของต่างประเทศก็ตาม แต่ปรากฏว่ากฎหมายพรรค
การเมืองและกฎหมาย เลือกตั้งของประเทศไทย ยังขาดสาระสำคัญในการที่จะช่วยให้
มาตรการเกิดผลปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เช่น ระบบสมุหบัญชีเลือกตั้ง ขอบเขตวงเงินใน
การบริจาค การเปิดเผยชื่อและที่อยู่ของผู้บริจาคแก่พรรคการเมือง เป็นต้น จึงเป็นเรื่องที่
สมควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายทั้งสองฉบับต่อไป